

Kind en Onderwijs Rotterdam
stichting voor christelijk primair onderwijs

Handreiking signaleren in SISA voor professionals

Kind en Onderwijs Rotterdam

<i>Handreiking signaleren in SISA voor professionals Kind en Onderwijs Rotterdam</i>	
<i>Geschreven door:</i>	<i>Joke van Sliedregt, november 2017</i>
<i>i.o.m.:</i>	<i>Naomi Lokerse (IB Juliana van Stolbergschool) en Jaime Cheung (SISA Rotterdam)</i>
<i>Besproken staf:</i>	<i>13 november 2017</i>
<i>Besproken DO:</i>	<i>16 november 2017</i>
<i>Gedeeld met directeuren/ IB:</i>	<i>20 november 2017</i>

Inleiding

Kind en Onderwijs Rotterdam heeft meegewerkt aan de “Handreiking Signaleren Kindermishandeling en Gebruik Meldcode en SISA” voor Rotterdamse scholen en schoolbesturen. Aanleiding voor deze publicatie was de wens vanuit de gemeente om een impuls te geven aan het signaleren van kindermishandeling, het gebruik van de meldcode en SISA door de Rotterdamse schoolbesturen in het primair onderwijs. Door verschillende factoren blijven de Rotterdamse scholen achter in het signaleren in SISA.

Een aantal van de aanbevelingen die zijn gedaan in de handreiking zijn op bestuursniveau uitgewerkt. Deze handreiking is erop gericht de knelpunten die in het verleden mogelijk ervaren werden bij het signaleren in SISA weg te nemen. In deze handreiking is een werkwijze beschreven, samengesteld in overleg met Intern Begeleiders van Kind en Onderwijs Rotterdam.

Bij het vaststellen van deze handreiking spreken we met elkaar af dat deze handreiking richtinggevend is in de manier waarop professionals binnen Kind en Onderwijs Rotterdam omgaan met signaleren in SISA. Echter, er zullen altijd situaties zijn die zich niet laten “vangen” in een handreiking en/ of vooraf vastgestelde werkwijze. In alle gevallen moet het belang van het kind voorop staan.

In deze handreiking staat het signaleren in SISA voor professionals centraal. Kinderen worden in SISA gesignaleerd als de school zich zorgen maakt over hen. Dit om ervoor te zorgen dat de samenwerking met andere organisaties, die betrokken zijn bij hetzelfde kind, optimaal en gecoördineerd verloopt. Als de school een vermoeden heeft van kindermishandeling (of huiselijk geweld, waarbij kinderen betrokken zijn) en handelt volgens de meldcode, dan geeft deze als onderdeel van de stappen van de Meldcode een signaal af in SISA. Meer informatie over de Meldcode voor professionals van Kind en Onderwijs Rotterdam is terug te vinden in het protocol Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Wat is SISA?

Iedere gemeente in Nederland is aangesloten op een verwijsindex. Alle verwijsindexen zijn aan elkaar verbonden via de landelijke verwijsindex (VIR). SISA is de regionale verwijsindex voor Rotterdam en 13 omliggende gemeenten. SISA is het SamenwerkingsInstrument Sluitende Aanpak maar staat ook voor Signaleren en Samenwerken. Het is een (computer)systeem waarin professionals kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind/ jongere van 0 tot 23 jaar. Het is belangrijk dat alle betrokken organisaties dit vroegtijdig van elkaar weten en zo sneller kunnen schakelen en samenwerken. Tijdig gebruik maken van SISA en elkaar tijdig leren kennen maakt de kans op een onvolledige analyse van de problematiek en escalaties kleiner en kan inzet van dubbele trajecten voorkomen. Het werken met een verwijsindex is opgenomen in de Jeugdwet (artikel 7.1.2.1). Binnen de regio Rotterdam is afgesproken dat alle organisaties die met kinderen (of volwassenen met kinderen) werken aangesloten zijn op SISA en hun betrokkenheid vroegtijdig signaleren in SISA.

Het onderwijs en SISA

Op de scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam bieden wij vanuit onze identiteit onderwijs dat kinderen uitdaagt om al hun mogelijkheden te benutten, niet alleen op het gebied van kennis en prestaties, maar ook op het gebied van persoonlijkheidsvorming. Dat doen wij met betrokken medewerkers die hoge verwachtingen hebben van kinderen, ouders, ketenpartners en van elkaar. Wij bereiden onze kinderen en ouders voor op de toekomst, waarbij ook het omgaan met veranderingen en onzekerheid belangrijk is. Wij leren hen samenwerken en samenleven en de behoefte van een ander zien en geven daarin het goede voorbeeld.

Onze missie kan nooit los gezien worden van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, die vorm krijgt in onze bijdrage aan de (toekomst van de) stad Rotterdam. Als een betrokken en betrouwbare partner van de gemeente Rotterdam en onze ketenpartners stellen wij ons tot doel actief te participeren bij de uitvoering van de gezamenlijke plannen om onderwijsachterstanden te beslechten en voor elk kind passend onderwijs te bieden.

Alle kinderen verdienen het om in een kansrijke en veilige thuissituatie op te groeien tot zelfstandige mensen die hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Het grootste deel is in staat dit op eigen kracht te doen. Een ander deel van de kinderen heeft hierbij extra ondersteuning nodig. Wanneer kinderen risico's lopen of wanneer er behoefte aan ondersteuning bestaat, is het belangrijk om zo vroeg mogelijk te signaleren en te begeleiden.

Het onderwijs kan snel zien welke zorgfactoren er in het leven van een leerling zijn en/of er behoefte aan ondersteuning bestaat. Het gaat bij SISA om meervoudige problematiek of zorgfactoren die van dien aard zijn dat zij van grote impact kunnen zijn op het welbevinden van een leerling en een bedreiging kunnen vormen voor verdere ontwikkeling.

Voor de onderwijsprofessional is het belangrijk te weten dat de leerling bij andere instanties bekend is. Zo kan er veel sneller worden geschakeld en heeft de onderwijsprofessional maximale informatie over wie er allemaal bij zijn of haar leerling is betrokken.

SISA wordt gebruikt om vroegtijdig de zorg en/of betrokkenheid die er is rondom een leerling bekend te maken.

Ouders en SISA

Voor het afgeven van een signaal in SISA geldt een wettelijk meldrecht (Jeugdwet artikel 7.1.4.1 en 7.1.5.1). Dit meldrecht houdt in dat **géén** toestemming vereist is voor het afgeven van een signaal in de verwijsindex (Wet bescherming persoonsgegevens, artikel 33.1, 2 en 3). Ouders/verzorgers van kinderen tot 12 jaar dienen **wél** vooraf geïnformeerd te worden over het afgeven van een signaal in de verwijsindex.

Het informeren over het signaal in SISA dient in een zo vroeg mogelijk stadium te worden gedaan. Hierbij kan aangegeven worden dat SISA gebruikt wordt zodat professionals elkaar makkelijker en sneller kunnen vinden. Het is een stedelijke afspraak om in SISA een signaal van betrokkenheid af te geven. SISA verwerkt geen inhoudelijk informatie. In SISA staat alleen de naam, geboortedatum en geslacht van het kind en welke organisatie/ contactpersoon betrokken is.

Signaleren in SISA

Binnen Kind en Onderwijs Rotterdam is afgesproken dat de Intern begeleider, namens de school, een signaal afgeeft in SISA.

Op sommige scholen heeft de directie ook inloggegevens voor SISA. Van belang is de afstemming tussen directie en IB. De IB'er geeft het signaal af en stelt de directie op de hoogte van het signaal en eventuele matches.

Leerlingen met leerproblemen die niet veroorzaakt worden door een achterliggende problematiek en leerlingen met leerproblemen die geen gedragsproblemen veroorzaken worden **niet** gesignaleerd in SISA.

4

Er wordt een signaal afgeven voor:

- Kinderen voor wie een SMW-dossier aangemaakt wordt en ouders vaker dan eenmaal contact hebben met het SMW en er sprake is van problematiek op meerdere gebieden.
- Kinderen voor wie het Jeugdsportfonds wordt aangevraagd (eenmalig contact) en na doorvragen blijkt dat de financiële problematiek onderdeel uitmaakt van meerdere problemen op andere gebieden.
- Kinderen die in het MDO/OZO/ZAT besproken worden en er sprake is van problematiek op meerdere leefgebieden (dus niet alleen een leerprobleem).
- Kinderen die aangemeld worden bij het wijkteam.
- Kinderen die aangemeld worden bij de pedagoog van het CJG of voor extra onderzoek.
- Kinderen die door structureel ongeoorloofd verzuim of zorgwekkend verzuim vaker dan één keer in contact zijn geweest met leerplicht Rotterdam.
- Kinderen die te maken hebben met huiselijk geweld en/ of kindermishandeling; SISA is de eerste stap in de meldcode.
- Kinderen die bij Veilig Thuis en/of het Jeugdbeschermingsplein gemeld worden.

Bijlage Tekst Schoolgids/ Website

Soms ondervinden leerlingen problemen bij het opgroeien. Op onze school is, naast de intern begeleider, een schoolmaatschappelijk werker beschikbaar om leerlingen en hun ouders/verzorgers te ondersteunen. Soms zijn de problemen dusdanig dat hulp van buiten de school nodig is. Om te voorkomen dat verschillende instanties langs elkaar heen werken rond dezelfde leerling werken wij met SISA.

SISA is de afkorting voor: SamenwerkingsInstrument Sluitende Aanpak (maar ook voor Signaleren en Samenwerken). SISA is een computersysteem met als doel er voor te zorgen dat instanties die betrokken zijn bij een kind eerder met elkaar gaan samenwerken. Zij kunnen sneller contact met elkaar opnemen en zo samen met ouders/verzorgers en eventueel het kind bespreken wie welke begeleiding biedt en hoe die begeleiding op elkaar afgestemd kan worden.

Wat betekent SISA voor ouders/verzorgers?

Voor ouders/verzorgers verandert er helemaal niets. Ze blijven gewoon contact houden met de instanties waar ze bekend zijn. Wel vinden wij als school het belangrijk om met deze instanties samen te werken. Samen met de ouders/verzorgers, leerling en de andere betrokken instanties willen wij komen tot een zo goed mogelijke begeleiding. SISA helpt u, ons en de andere instanties om de betrokkenheid rondom een leerling inzichtelijk te maken en snel met elkaar in contact te kunnen komen. Belangrijk om te weten is dat in SISA alleen komt te staan dat de leerling onderwijs bij onze school volgt. Er staat geen inhoudelijke informatie over de leerling of zijn ouders/verzorgers in. SISA is geen openbaar systeem en is alleen inzichtelijk voor de organisaties die aangesloten zijn op SISA én hun betrokkenheid op de leerling in SISA kenbaar hebben gemaakt. SISA is goed beveiligd. Dit moet volgens de Wet bescherming persoonsgegevens.

Meer informatie over SISA is te vinden op: www.sisa.rotterdam.nl.

Hier is tevens een voorlichtingsfilmpje voor ouders/verzorgers te vinden.